

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 2/2002 vp

Hallituksen esitys laeiksi porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain 58 §:n sekä kolttalain 68 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä helmikuuta 2002 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmis-
televasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen
laeiksi porotalouden ja luontaiselinkeinojen ra-
hoituslain 58 §:n sekä kolttalain 68 §:n muutta-
misesta (HE 243/2001 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Esko Laurila ja hallitus-
sihteeri Janne Kaukonen, maa- ja metsäta-
lousministeriö
- budjettineuvos Kati Suihkonen, valtiovarain-
ministeriö
- puheenjohtaja Pekka Aikio, saamelaiskäräjät
- yksikön päällikkö Ulla Koivumäki, Osuus-
pankkikeskus
- kolttien luottamusmies Pekka Fofonoff.

Kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- oikeusministeriö
- Paliskuntain yhdistys.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi porota-
louden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakia si-
ten, että eräistä aikaisemman lainsäädännön mu-
kaan valtionlainoina myönnettyistä asuntolai-
noista perittäisiin vuoden 2002 alusta enintään
viiden ja puolen prosentin vuotuista korkoa. Ku-

motun kolttalain mukaisista asuntolainoista pe-
rittäisiin vuoden 2002 alusta enintään neljän
prosentin vuotuista korkoa.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voi-
maan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun
eduskunta on ne hyväksynyt.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksestä käy ilmi, että porotila-
lain (590/1969) nojalla myönnettyjä asuntolai-
noja ja niihin liittyviä lisälainoja on luottolaitok-
silta saatujen tietojen mukaan tällä hetkellä 20,

yhteiseltä pääomaltaan noin 500 000 markkaa.
Näiden lainojen korkoja on säännelty viimeksi
maankäyttölain ja eräiden muiden lakien mu-
kaisten asuntolainojen korosta annetulla valtio-
neuvoston päätöksellä (734/1996), jonka mu-

kaan lainojen korot vaihtelevat viidestä ja puolesta prosentista kahdeksaan prosenttiin. Mainitun porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaan näiden lainojen korko on ollut 31.12.2001 saakka enintään neljä prosenttia. Tuolloin päättyneen Suomen ja EU:n väliseen liittymissopimukseen perustuvan siirtymäkauden jälkeen näiden lainojen korot palautuvat ilman tarkistusta sanotun valtioneuvoston päätöksen mukaisiksi.

Luontaiselinkeinolain (610/1984) ja kumotun kolttalain (611/1984) nojalla on myönnetty asuntolainoja, joiden laina-aika on 18 vuotta. Näiden lainojen korko vaihtelee nolasta yhdeksään ja puoleen prosenttiin siten, että korko on seitsemänä viimeisenä lainavuonna sanottu yhdeksän ja puoli prosenttia. Valiokunta kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että näiden lainojen lyhennyksistä noin 60 prosenttia erääntyy maksettaviksi neljänä viimeisenä lainavuonna. Mainittuja luontaiselinkeinolain mukaisia asuntolainoja on tällä hetkellä 130, yhteiseltä pääomaltaan noin 17 miljoonaa markkaa ja vastaavia kolttalain mukaisia asuntolainoja 30, yhteiseltä pääomaltaan noin 2,5 miljoonaa markkaa. Näiden asuntolainojen korko on ollut siirtymäkaudella enintään neljä prosenttia. Siirtymäkauden jälkeen näiden lainojen korot palautuvat ilman tarkistusta yhdeksään ja puoleen prosenttiin.

Valiokunta toteaa, että hallituksen esityksen perusteluissa laiksi porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 104/1999 vp) tuotiin esiin porotalous- ja luontaiselinkeinotilojen vakavat taloudelliset ongelmat. Tuolloin esityksen tavoitteena oli helpottaa elinkeinonharjoittajien velanhoidon ongelmia ja ehkäistä pakkohuutokauppoja. Nyt käsiteltävänä olevasta esityksestä käykin ilmi, että porotalouden ja luontaiselinkeinojen harjoittajien erityisten taloudellisten vaikeuksien vuoksi heitä on tuettu porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslain mukaisilla, määrärajan voimassa olevilla, velkajärjestelyillä, joita toteutetaan vielä vuonna 2002. Viitaten saamiinsa asiantuntijalausuntoihin valiokunta kiinnittää tässäkin yhteydessä huomiota kyseisten elinkei-

nojen taloudellisiin vaikeuksiin tuoden erityisesti esiin edellä kosketellut, lainojen lyhennys-suunnitelmiin liittyvät erityisongelmat.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä edellä esitetyn huomautuksin ja jäljempänä esitettävien muutosehdotuksin.

Yksityiskohtaiset perustelut

58 §. Hallitus on 25.1.2002 antanut eduskunnalle esityksen (HE 245/2001 vp) laiksi maaseutuelinkeinojen rahoituslain muuttamisesta. Jotta välttyttäisiin jatkuvilta lainmuutoksilta, esityksessä on pidetty tarkoituksenmukaisena sitoa kyseiset maatilalainojen korot suoraan EY:n komission vahvistamaan viitekorkoon. Näin lainojen ja myyntihintasaamisten korko muuttuisi viitekoron muuttuessa.

Nyt käsiteltävänä olevassa esityksessä ehdotetaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rahoituslakia muutettavaksi siten, että eräistä aikaisemman lainsäädännön mukaisista asuntolainoista perittäisiin vuoden 2002 alusta enintään viiden ja puolen prosentin suuruista korkoa. Esitys perustuu arvioituun, EY:n komission vahvistamaan, viitekoron suuruuteen vuonna 2002. Samoilla perusteilla kuin mainitun maatalouden rahoituslain muuttamista koskevassa esityksessä (HE 245/2001 vp) on esitetty, valiokunta ehdottaa kyseistä säännöstä muutettavaksi siten, että myös näiden lainojen korko olisi viitekorkosidonnainen.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että 2. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana ja

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutoin hallituksen esityksen mukaisesti paitsi 58 § muutettuna seuraavasti:

58 §

Myyntihinnan ja lainojen koron tarkistaminen

— — — — —
Sen estämättä, mitä 1 momentissa asuntolainojen koroista säädetään, peritään momentissa tarkoitetuista asuntolainoista vuoden 2002 alusta enintään korkoa, jäljempänä viitekorko, jota Euroopan yhteisön komissio käyttää arvioidessaan, sisältyykö julkisen yhteisön myöntämään

lainaan valtiontukea. Korko, joka on tarkistettu viitekoron suuruiseksi, muuttuu jäljellä olevana laina-aikana samalla tavalla kuin viitekorko. Maa- ja metsätalousministeriön on ilmoitettava Suomen Säädöskokoelmassa kyseessä olevien asuntolainojen koron muuttumisesta mahdollisimman pian komission ilmoitettua koron muutoksista.

Helsingissä 26 päivänä helmikuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Timo Kalli /kesk
jäs. Hannu Aho /kesk
Nils-Anders Granvik /r
Pertti Hemmilä /kok
Matti Kangas /vas
Tapio Karjalainen /sd
Marja-Leena Kemppainen /kd

Katri Komi /kesk
Lauri Kähkönen /sd
Eero Lämsä /kesk
Pertti Mäki-Hakola /kok
Erkki Pulliainen /vihr
Unto Valpas /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.